

PJESME

Priredio Bratislav Lučin

Marko Marulić: *Duhom do zvijezda*, Mozaik knjiga, Zagreb 2001.

MOLITVA SUPROTIVA TURKOM

Svemogi Bože moj, kim svaka postaju,
Odvрати jur gnјiv tvoj ter pomiluj naju;
Ostavi zlu volju, pozri na verni puk
Gdi tarpi nevolju svakdan od turskih ruk.
Luge, sela, grade popliniv s'žegoše, 5
Muže, žene, mlade svezav povedoše;
Ubiše junake koji se arvihu,
A ine nejake u sinžir vedihu;
Sinke porubiše od krila materam
I jošće činiše vašćine njih hćeram; 10
Daleč rastavljaju od draga miloga,
Tih tamo prodaju, a simo inoga.
Eno još oltari tvoji raskidaju
I sve svete stvari tlačiti ne haju:
U temple tve svete konje uvajaju, 15
Prilike propete pod noge metaju;
Svite, u kih tebi služba se činjaše,
Razkrajati sebi u kavadih jaše;
Pehare kovaše od kaležev tvojih
I još pokovaše pase sabalj svojih. 20
Oto, ča je gore, divstvo odckvarniše
Divic ke pokore čineć ti služiše,
Ter ditcu neumiću obrizav tiskoše
U veću nesriću ner kih posikoše!
Eto jur potarvši mnoge gospode stan, 25
Hite ne ustarpivši ostalih dati van.
Sve dni ter sve noći nigdir ne sustaju
Nastojeć primoći karstjan ki ostaju.
Toko je sila njih jure objačala
Da moći ni u svih ka bi jim pram stala. 30
Nastupaju na nas, a nas je strah ubil,
Jur puk tvoj gine vas, a ti si odstupil.
Oni nas tiraju, vežu, biju, deru,
Za te se ne haju ni za tvoju veru,
Složiti pod noge ku su odlučili; 35
Moćju sile mnoge svih su jur sključili.
Li kakono plami kad pade u gori,
Ostane čarn kami i prez listja bori,

Inako t' ne ostaju gradi tere mista,
 Kojano opuščaju plinujuć sva lita. 40
Boj su bili s njimi Harvati, Bošnjaci,
 Garci ter Latini, Sarblji ter Poljaci,
Eto još boj biju nici, a nicih ni,
 A druži ne smiju jer si njim gnjivan ti;
Rit se ča bo prudi al vojske kupiti 45
 Ako, ki svih sudi, neće se smiliti.
A ti, Gospodine, grihe jur odpusti,
 Da puk tvoj ne zgine, jur milost na nj spusti.
Rači se smiliti, slomi mač poganski,
 Ne daj pogubiti ostatak karstjanski. 50
Eve smo rojen'je, da ti s' naš spasitelj;
 Proda nas sgrišen'je, da ti s' odkupitelj.
Dostojno jest da mi za grih zla patimo,
 Da milosardan si ti, zato te molimo:
E Bože, odnesi jur taj bič od naju, 55
 A na njih nadnesi kino te ne znaju.
Tebi vapijemo tužeći u plaču:
 Tvoji smo, a ginemo, pogani nas tlaču.
Radi su svih požrit, nigdar karvi siti,
 Sve će, diju, podrit, a puk tvoj pobiti. 60
Ispunit toj hteći, nigdar ne pristaju,
 Jednih zavodeći, družih pobijaju.
Bijući primaju kasteli, gradove,
 Tako se obladaju priljuti lavove.
Uteći prid njih zlom jur nimamo kuda 65
 Ner pod tvojim krilom: kraljuješ ti svuda,
Lahko sve njih sile ti moreš ustavit,
 Ke su odlučile s tobom nas rastavit.
Ako s nami stati budeš, Gospodine,
 Hoće se odarvati narod ki sad gine, 70
Tere vazet sminost, udriš potirat,
 Ako tvoja kripost bude nas podpirat.
Jur dovolje budi, jur budi dovolje,
 Slobodi tve ljudi od toke nevolje.
Oto vidimo mi da svih karstjani moć 75
 Biti se uzmožna ni nimajuć tvu pomoć.
Narodi pri jaki izgubiše jakost
 Jere u boj taki nimaše tvu milost.
Eto bile polja od kosti vitezov,
 Kimno nije broja, i vojvod i knezov; 80
I ki s malo ljudi razbijahu mnoštvo
 Buslomansko svudi, sgubiše hrabarstvo;
Ne mogoše branit listo daržavu svu,

Ni sebe još shranit, uzmak ti ruku tvu.
Jer ti buduć sardit za grihe naše nam, 85
 Tko će moć osidit u grad ter stati pram?
Meči ne valjaju, ni ščit s oklopami,
 Ni ki upravljaju strilom ter puškami,
Jake konje tokoj ter kopja napravit:
 Na nas buduć gnjiv tvoj, ča ćemo opravit? 90
Kako poni za grih puk tvoj je za zginut,
 Tako ne zgubi svih, milosardjem prignut;
Ostavi sarditost tere se jur smili,
 Učini nam milost, k tebi smo pribigli.
Razarjen činjaše da tvojega puka 95
 Pod oblast stavljaše patarinska ruka;
Umiljen puk paka tebe uzmoljaše,
 I tva desna jaka njih oslobojaše.
Molimo se sad mi, b'jeni turskom silom,
 Da nas jur otmeš ti jakosti tve dilom. 100
Ne htij već oddiljat; čini da poznaju
 Da grih naš pobijat, ne oni, ja naju.
Onako ukaži njim moć i jakost tvoju
 Kakono i onim ki, skupiv moć svoju,
S koli ter s vojskama za pukom udriše 105
 Putem meu vodami ter se potopiše;
Tako kako ukaza sionikom i onim
 Kih oganj nakaza i da jim smart svimim:
Rasarjen ti, platit hoti njih s uzroka
 Jer htihu uhvatit Iliju proroka; 110
Onako još kako ukazao jes onim
 Ki sedošē jako pod gradom Dotajim,
Radi tuj uhitit Helizeu tvoga,
 I ne jaše vidit s uzroka takoga.
Ukaž, Gospodine, kako si ukazao 115
 Asirske jačine kad si nakazao,
Mnoštvo kad veliko s vojvodom oholim
 Došad, svekoliko sta pod Jerozolim,
Tej sile i tuj moć razbil tada tko bi,
 Ner on ki jednu noć toko tisuć pobi? 120
Ukaž još, Bože moj, kakono i tada,
 Kad Zara kralj u boj vojask vodi stada,
Rat čineć puku tvom, puku Izraila,
 S oružjem i s mnoštvom sminim u taj dila,
Kih desetsto tisuć, trista koles biše: 125
 Posla ti strah moguć i pleća obratiše;
Ozrit se ne smiše, a sam kralj za njimi,
 S kim jih malo biše; sikuć prostrti svimi.

Ruke tve još kripost nevernu narodu
 Ukaži tva milost, ki nam čini škodu: 130
Ukazao si kako kad sile prez broja
 Ročiše se tako vazet mista tvoja,
Mista izraelska pod sobom podbiti
 Vojska idumejska i s njom Moabiti,
S njom još Amoniti ki, totu skupiv se, 135
 Ne jaše grad riti, meu sobom svadiv se.
Ub'jeni legošē, svoji svojih bijuč,
 I tad oblizoše grajani potičuč;
Arvanje ne činiv, okol razgrabiše,
 I blago popliniv, hiže napuniše. 140
Pokaž, Gospodine, da kako saržba tva
 Za naše krivine nas u nevolju da,
Onako smiljen'jem da nas mož obranit
 Tere s utišen'jem slobod nam povratit;
Turke sve podvratit za blud njih nevere, 145
 Njih silu pokratit ka nas koljuć dere.
Evo plačne tebi majke tužeć hode,
 Da ne plode sebi, jer njih plod odvode.
Niki su prognani iz baščine svoje,
 A niki pognani u sužanstvo stoje. 150
Taj plače ditčicu, taj muža, taj žene,
 Plače brat sestricu, a sestra bratca nje.
Jur dojt te do tebe vapaj i suze njih:
 Ne daj da povede nevira Turak svih.
A ti, ki s' propeti Bog, Gospodin naju, 155
 Nam si dal karst sveti, ne ki te ne znaju;
Izneo si od bluda nas tere od djavljih ruk,
 Na križ pridav uda, odkupi veran puk.
Ne daj da nas dave pogani nogami
 Ali da nas strave sikući sabljami; 160
Fruštan'ja taj i boj od nas jur odvratit
 Ter silu, koj ni broj, nevernikom skrati.
I ti, Gospe mila, moli sinka za nas,
 Koga si rodila ne zgubiv divstva glas;
Ne pristan moleći, za sve duhe svete, 165
 Da Bog, nas mileći, odbije proklete
I twardost pribije priljutih sardac njih
 Ali jih pobije, da ne ginemo s njih.
Ti nas, Gospe, brani pridav sinku tvomu,
 U vas smo ufani, a ne u inomu; 170
A paka, odbivši od nas nevernike,
 Gori nas primivši, spasite u vike.

Da po Božjem svitu narediš svaku stvar.
 Postavljen si da bdiš svarhu karstjani ti;
 Da mož ča znaš i viš, ukaži sad u mni.

Otni sveto misto u kom ti je dal Bog tvoj 45
 Oblast, ne tuj listo, da u raj jošće svoj.
 Zovi na dilo to hrabrena cesara,
 Da zlo ja patim ko ne da da se stara.
 Pak zovi od Spanje kralja primoguća,
 A zatim ne manje Božjom ljubvom vruća; 50
 Pokol Granate vlast Bog mu je dal podbit,
 Dat mu će jošće čast i ostalih dobit.
 Zov France kralja, pak zov i Inglitere,
 Svaki je od njih jak prognat puk nevere.
 Čehe zov i Ugre, svi da s tobom budu, 55
 Poganin da umre, a ti da dobudu.
 Zov latinske kneze, prit će na službu tvu,
 Ne dim za pineze, da svi za veru svu.
 Bnetačku gospodu zov ter će s timi dojt,
 Po kopno i po vodu kino su smini pojt. 60
 Morem gospoduju na kopno s vojskom steć,
 Viteški vojuju u svem pravdu čineć.
 Slišati će tebe napulitanski kralj
 I pridati t' sebe i kraljevstva sandalj.
 Milan na pomoć tvu i Ferara će dojt, 65
 I Fiurenca moć svu skazati neće ojt.
 Mantua s Zenovom i Pijemont jošće vas
 Z družbom će biti tom kad ti rečeš, taj čas.
 Popove i tvoj dvor za mene slobodit
 Zvat će pomoć odzgor ter će g boju hodit. 70
 Listo ti ki vladaš Crikvom, otče sveti,
 Ne čin da oddaljaš tirat narod kleti.
 Skupi sve karstjane, počni se arvati:
 Toj vidiv pogane, učet će bižati.
 Ako te tužba ma ne giblje, prigni te 75
 Daj sveta Crikva tva, ka di: "Pomozite!
 Turci me progone sa svih od svita stran,
 Na me se zagone jer sam stablo prez gran.
 Vernih mojih vode vezanih u sinžir:
 Tako t' stada hode od kih si ti pastir! 80
 Od tih nicih kolju, a nicih prodaju,
 A nicim nevolju, trud i muke daju,
 Hteći da pušćaju karstjansku veru i ćud
 Tere da primaju tursku neveru i blud.
 Nigdar nisu siti puka Božja pit karv, 85
 Ni zakon garditi u kom ni himbe starv.

A sad znaj: kad gori susida tvoga stan,
 Na tom je da zgori i tvoj od onu stran!
 Ja mnju ti, ni šala ča diju: Petrov hram
 Bit će konjem štala, a Rim stanišće nam. 90
 Poni ćeš ti rob bit, a ne Crikve vojnik,
 Taj će te grom ubit ne išćuć gromu lik.
 Razbluda će t' otit raskošna živin'ja,
 Blago na manje prit crikvena imin'ja.
 Na te će se razbit prite takove trisk: 95
 Kolik će tada bit puka skugor i visk!
 Jer kada nestane glave, ud ostalih
 Skončan'je nastane i velih i malih.
 Da neka t' tvoja vlast turske jača bude
 I steče svita čast pokli boj dobude: 100
 Poj jure protiv njim, z Božjom pomoću poj,
 Ugodno će bit svim tebe slidit u toj.
 Pojti će za tobom rado na stvar taku
 Svaki svoju sobom vodeć vojsku jaku.
 A ti ćeš po svitu svuda slavan biti 105
 Ter krunu savitu dobitja nositi.
 Svak će blagoslivljat dilo tvojih čudes
 I tebe uznosivat hvalom više nebes.
 Poni hod, ne karsmaj, hod, primi slavu tu,
 Na svitu do sadaj človik ni imil ku. 110
 Bog će pomagati sve šerege tvoje,
 A pram onim stati ki ga se ne boje.
 Neće t' uzmaknut ruk, dat će t' da obraniš
 Od zla karstjanski puk, a sebe da shraniš.
 Jur se veće ne lin, jure gani sobom, 115
 Ča imaš činit, čin, vas svit će pojt s tobom.
 Karsmajuć otide vrime, da ne škoda,
 Jer opet ne pride takova prigoda:
 Mornar je on hitar ki tudje jadro da
 Kad vidi svoj vitar ter jadrec gre tada. 120
 Tako t', svet oče, ti ne lin se ozoja,
 Da te počtimo mi kako se dostoja."

Hjerezolim govori:

Tužbo ma, rič mu čuj: vrime je pojt tebi,
 Jeda tko bude tuj ki te prime k sebi.
 Li veće jih će bit ki t' uši neće dat, 125
 Ali te s rugom štit ter pročitiv izderat.
 Ki te prime, zahval, ki te varže, reci:
 Car je Suriju jal, a ti kud mož teci.

SVIT JE TAŠĆINA

Taščina od tašćin i sve je taščina,
Ovi svit jest osin, i magla, i hina.

DIVICI MARIJI

Zdrava si, Marije, zdrav, žilju pribili,
Ki u parsu krije tvoj sinak premili;
Na grišne se smili, puna si milosti,
Duša k tebi cvili, čuvaj nas žalosti.
Da nam tvoj sin prosti, moli ga, kraljice, 5
Sunčene svitlosti prisvitla Danice,
Božja nevistice u Trojstvu Božjemu,
Dobra odvitnice pri sinku tvojemu.
Uzdahu mojemu priklon uši tvoje,
U grihu mojemu gdi cvilim, Gospoje; 10
Neka sarce moje vazda želi k tebi,
Gdino sveti stoje da najdem stan sebi.

ANKA SATIRA

Baba Rada reče Anci:
"Što se, gospo, ne udaš,
Da skačemo jur u tanci,
Veseleći tebe i nas?
Nevistica jure budi, 5
Da ti venac navijemo:
Tako ti se dobro zbudi
Ko ti svak dan zovemo.
Mnozi ti su radi tebe,
Ki po pjaci šetaju; 10
Dali bi ti same sebe
I što na stan imaju.
Ober sebi tih jednoga,
Od svih bo si prošena,
Radih ljubiti ličca tvoja 15
Bila tere rumena."
Nasmihnuv se, Anka reče:
"Babko Rade ma mila,
Viju da te pečal peče
Od togaj takaj dila. 20

Jerebo mi ljubav nosiš Veće ner sama sebi, Pristati ću nač me moliš I ugodit ću tebi.	
Listo da mi najdeš ki je Čitovat i mlad i lip; Ki natrunjen zlobom nije, Ki razabrat stvar ni slip."	25
Rada reče: "Hoću t' reći Da jih možeš uznati, Kih iskusih s njimi steći U ložah na markati.	30
Nici ti su s ruse kose, Mladi ter uzoriti; Ini su ti s noge bose, Da vole govoriti.	35
A druzi su veće uzresli, Vijaju se gizdajuć; Da vas dan bi rukom tresli Sideć tere žarajuć.	40
Još su nici lipe glave, Lipa rila i nosa, Da proside jure brade I ohola ponosa.	
Jesu t' veće tih gizdavi Ki ulice prohode, Da pametju nisu zdravi, U ludosti zahode.	45
Niki uči mudru knjigu I tim ti se uznosi, Da dobiti nima brigu: Malo domom donosi.	50
Još nikoga zazrih steći Meu mnogimi drugami, Pričajuć se tere preći Jazikom ter rukami.	55
Niki od tih dobre volje, Solicit i živ u svem, Jak i bogat zadovolje, Da istine ni u njem.	60
Vidih druzih pahajući Rukavmi širocimi, Uz funestre gledajući Z beritami krivimi.	
Vidih inih ki kraguja	65

Gladeć na ruci nose;
 Od tih ludost nije luja,
 Veće trateć ner snose.
 Druzi od njih pojeć hode,
 U leutu zvoneći; 70
 Kripost pravu mimohode,
 Li u tom bludu steći.

Još su nici jur prizrili
 Ki se ženit čekaju,
 Navraskani, osidili, 75
 A zubi jim klapaju.

Dobre volje, da zle moći
 Pohlepni hode svuda;
 Zli joj danci, gore noći
 Kano se za njih uda." 80

Anka reče: "Hajme, viju
 Da, babko, povidaš ti:
 Muža koga ja želiju
 Nijednoga totu ni.

U toj arpi ni bob u kom 85
 Čarni žižak ni zašal;
 Ni oriha na stablu tom
 Ki se šupalj ni našal.

Bolje mi je jure stati
 U kalujere misto, 90
 Tere Bogu hvalu dati
 Vazda živeći čisto,

Ner se uvalit u nesrići
 Opartiv se brimenom:
 Toga se ni moć uvrići 95
 Razmi smarti vrimenom."

Reče Rada: "Budi takoj,
 O pridraga Anko ma;
 A ti tuj stvar izvaršit poj
 Kako odluči misal tva." 100

A vi sada, tašća mladost,
 Saznajte dila vaju;
 Ne mogoste imit milost
 Polag žen ke vas znaju.

SPOVID KOLUDRIC OD SEDAM SMARTNIH GRIHOV

Opatica gospa Bona
 Zvonila je u sva zvana;
I povivši valom rami,
 Izidoše varvijami
Koludrice svekolike, 5
 Pustiv cele i konike:
Gospa Goja, gospa Stanka
 I s Jelenkom gospa Anka,
Zana, Žuva, Mira, Mara,
 Dobra, Draga, Vidra, Vara, 10
Agnezina, Slada, Ljuba,
 Nikulina, Cvita, Gruba;
Paka Vlada, pak Dobrulja,
 Kojoj grede pade mulja;
Dokle odiva ona kose, 15
 Dojde Niža s noge bose;
Pak dojdoše sve ostale,
 Stare i mlade, vele i male,
I prid Bonom dvorno staše
 Čekajući ča veljaše. 20
Ona družbi, ka se steče,
 Podviže se paka reče:
"Sestre drage, tuj vas zazvah
 Cić naukov ke van davah,
Da jih opet ponovimo, 25
 Jere dobro ovoj vimo
Da človiku vele udi
 Ne ponavljat ča mu prudi.
I zato vas zazvah samo
 Naš običaj da tiramo; 30
Slišav poni riči moje,
 Rec mi svaka grihe svoje
Tere spovid svoju čini
 Umiljeno, a ne hini,
S ponižen'jem i skrušen'jem 35
 I s boljšan'ja odlučēn'jem;
Jer je zakon, kako viste,
 Opatici da spoviste
Misli, riči tere dila
 Ka je koja učinila 40
Od nedilje do nedilje,
 Da van budu duše bilje
Cića moga naučen'ja

I našega pokoren'ja;
Pak posniku praviti dila 45
Ka je koja kad stvorila,
Da budete odrišene
I u raj u uzvišene.
Kimno sarcem k popu tada,
S tim pristup'te k meni sada; 50
Kano neće reć očito,
A taj otaj reci listo."

O h o l i j a

Ka starija od svih biše,
Glavu više svih nosiše,
Kleknu tada u tom dili, 55
Poniži se i umili,
Reče: "Gospe, u tom skrivah
Jer se oholo uznosivah;
Druzih gardeć, sebe hvalih
I u taki se grih obalih." 60
Opatica odgovori:
"Znaj da oni ki je gori
Ponižen'je u svem ljubi;
Tko se oholi, toga zgubi.
Kako se tko više dviže, 65
Tako toga tisne niže.
Lucifera s nebes doli
Varže u paklu, jer se oholi;
Više nebes majka Diva
Pojde jer se poniživa. 70
A ti za grih koji stvori
U kuhinju pojdi gori
Ter se veće ne večeri,
Pod pometi, sude operi
I poboljšaj u pokoru, 75
Da ti ne dam drugu goru."

L a k o m i j a

Pride druga, ka hodeći
Ide gori skut noseći,
Bojući se da ne izdere
Suknju, čim se naprid vere. 80
Bud da biše nadrizana,
Da mnju, tvrdo opasana,

Li pristupiv onde, kleče Ter s uzdahom tako reče:	
"Nika sestra dojde prosit Stari sklopar, hteć ga nosit; A ja joj ga ne poklonih, Na skupost se tuj naslonih."	85
Bona reče: "Sestro mila, Skupost taku ne bi imila Da bi često razmišljala Ča s' se Bogu zavećala: Ubog život nosit, imit, Potribljivim naruč činit.	90
Misli da je toj stvar huda Ne čuvat se taka bluda. Skupost sgubi bogatoga Ki Lazara ubogoga Ne milova kad prošaše I na vratih laćan staše;	95
Priminuvši, pojde ubogi K mistu gdi je pokoj mnogi; Pojde u mukah on bogati, Gdi ne more vode imati Kom bi jazik ohladio, Tere manje mućan bio, Jer u ognju vas goraše, A pokoja ne imaše: Taj t' je konac lakomije, Ka ne pušća ća zadije.	100
Zato sklopar, ki ti nosi, Daj ga onoj ka ga prosi; I još bićve i postole, Da joj nisu noge gole. Ako budeš tako davat, Taj grih neće tobom vladat I uboštva sve nevolje Podnesti ćeš vele bolje, Ufajući vazda u Bogu Da će t' dati plaću mnogu."	105
	110
	115
	120

N e n a v i d o s t

Zatim dojde treta, Lada,
Blida, suha kako klada,
Jer se rado uzboljaše
Tujim dobrom ko vidjaše.

Došad poni ondi tada: 125
 "Zgriših", reče, "ovdi sada;
 Lipu suknju nike vidih
 Ter joj u njoj pozavidih;
 Da bi mi ju moći svući
 Tere sebe u nju obući, 130
 Jer je nova, netaknuta,
 A moja je omaknuta."
 Opatica reče: "Šten'je
 Nisi čula u Van'jel'je:
 Ki se mekim odivaju, 135
 Da pri kraljih pribivaju;
 Poni Bogu on ne služi
 Ki se odićom ružnom tuži.
 Ako ć' služit samo Bogu
 I prijati plaću mnogu, 140
 Tva odića čin da bude
]udi keno duši prude:
 Sveti posluh i pošten'je,
 Iskarnjega poljubljen'je
 I ostale sve kriposti, 145
 Ako ć' biti u milosti
 Boga, stvorca od svih stvari,
 A ne svita, ki zlom vari.
 Svita ostra biše Ivana
 Od strun zvirnjih, ne od pana; 150
 Od svih kihno žena rodi
 Nikor njega veći hodi.
 Hti toj Isus svidočiti,
 Još se od njega hti karstiti.
 A sad, jer te tvoja ludost 155
 Pogna i prignu na zavidost:
 Tri dni hodeć zemlju gledaj,
 A inamo ne pogledaj;
 Li misleći da je taščina
 Svaka gizda tere hina; 160
 Misleć bludne oči bistre
 Da su vrata i ponistre
 Po ke k duši smart uhodi,
 Otvorenih kad nahodi:
 Raskošam jih svita zatvor, 165
 Svetu Duhu vazda otvor
 Ter, kad bude grih te riti,
 Tebe t' neće moć dobiti."

S a r ŝ b a

S tim naukom ova pojde, A četvarta za njom dojde,	170
Spustiv grundu strašne oči Tere takoj riči toči, Reče: "Nika prez uprosa Tače mi se parstom nosa; Rasardih se u naglosti,	175
Opsovah ju; ne bi dosti, Htih joj dati zaušnicu Ter ju barčih po usnicu. Jer bi harla umaknut se Ter je listo dotaknuh se,	180
Ne hti ona tebi tužit, Da ustarpljen'je hoti obslužit; I tako se taj stvar zgodi: Daj pokoru ku ti je godi."	185
Opatica reče tada: "Toj ča s' rekla meni sada, Da bi ona potužila, U klade bi ti sidila, Ni bi iz nje išla vanka Do tri noći i tri danka.	190
Ne zgrišivši Božju sinu, Tu t' bih dala dišiplinu; Da pokol si sama htila Osvadit se za taj dila, Hoću da te svi tuj biju	195
Šibom po nos i po ušiju, Svaka jednom, a ona i triš Ku s' udrila, kako ti diš. Gdi je očito sagrišen'je, Trib je očito kaštigan'je.	200
A ti, prijam ruke, steći, Poniknuvši i mučeći, Misli Isusa ustarpljen'je I njegovo ponižen'je: Ne odudri kad ga biše	205
I propinjaše i umoriše, Da za puk se još moljaše Ki mu svaka zla činjaše. On je pravden toj tarpio Ter se nije rasardio,	210
A mi ćemo sarce imiti,	

Kleti, spsovat tere biti
 Kada nas se tko dotakne
 Ali jošće nami makne?
 Buduć pravo mi da bismo 215
 Vazda bjene jer zgrišismo,
 Sagrišismo tomu ki nam
 Svaka daje, i sebe sam.
 Ako budeš toj povraćat,
 Neć nikomur zlom odvrćat, 220
 Da, hteć Bogu prava biti,
 Svaka hoćeš podnositi,
 Želeć dobro još i onim
 Ki zlo čine tebi i tvojim;
 I molit ćeš Boga za njih 225
 Da smiljen'je ima na njih;
 Oni od griha da se kaju,
 A on jih prime k sebi u rajju."

L i n o s t

Dojde peta postupajuć,
 Lino noge prostirajuć; 230
 Venjajuć se dojde onde,
 Kako t' pravljah sada ovde.
 Nadslonit se banci pelja
 I, kad kleče, popostenja;
 Nakaniv se, usta otvori 235
 Tere tako progovori:
 "Lino mi se bi ustati,
 Jer mi slatko biše spati;
 Meka biše posteljica,
 A od maha blazinjica; 240
 Pod gubicom flandriotom
 Vrat mi mokar biše potom.
 Probudiv se, opet zaspah,
 Na jutarnju tad se ne ustah.
 Pride nika, ja me budit, 245
 Ja se bojah ne nastudit;
 Ispod svit joj odgovorih,
 Glave vanka ne odklonih;
 Rih: 'Sestrice, čuju, čuju,
 Da ovo ti se nič zlo čuju.' 250
 I slagah joj tako tada,
 A ti, gospe, odluč sada
 Dat pokoru i nauke

Da u vičnje ne idu muke."
 Opatica nju pogleda 255
 I uzdahnu kad ju zgleda.
 "Ajme", reče, "ča se liniš
 Ter neboga sobom hiniš?
 Ne znaš linost da je huda?
 Svakoga je uzrok bluda. 260
 Kad se liniš i praznuješ,
 Tašće misli ne minuješ;
 Lin ne more dobit napast,
 Zato u svaki grih će upast;
 Lin milosti neće doteć 265
 Jer k molitvi neće poteć;
 Lin spasen'je neće dobit
 Jer za trudom neće hodit;
 S trudon bo se u raj grede,
 Ne s linostju, ka ne prede. 270
 Misli: ki su raj dostigli,
 Kolike su trude imili!
 Apostoli, ne ležeći,
 Da tekući i učeći,
 Po sva mista prohojahu 275
 I mnozi jih progonjahu.
 Jakov, ki se zove Mali,
 Hteć da vazda Boga hvali,
 Toko često poklecaše
 Čića plaće ku čekaše, 280
 Da kolina, nigdar cila,
 Bihu žuljmi obotila.
 Tako ti se grede gori
 Gdi su svetih svitli zbori -
 Na blazinju tu sideći, 285
 A ništare ne čineći,
 No praznujuć po sve lito
 Ali ležeć na žepito?
 Ako ć' poni imit milost,
 Ne utunjči se u tuj linost, 290
 Da te span'je ne primaga,
 Moja ćerce mila i draga.
 Čin, kad budeš gori ustala,
 Da se ne zna gdi s' ležala.
 Bolje ti je na dasci spat 295
 Ner jutarnje, ćerce, ostat.
 Ajmeh, kad su ine u koru,
 Kako ostat mož na odoru?

Kako li te svist ne budi
 Videć svaku gdi se trudi? 300
 Misli da se ne gre u pokoj
 Ner po trudu, pečal i znoj!
 A za tvoj grih taj od span'ja
 I još za grih od lagan'ja
 Osam dan ćeš na tle spati, 305
 Pri se inih gori ustati;
 A onoj vrime ko t' izbiva,
 Da te praznost ne dobiva,
 Nos kamen'je ko je kon vrat
 I čin indi da bude stat, 310
 Dokla izneseš svu gomilu
 I linosti stargneš žilu."
 S tim osudom tja otide,
 Laglja nere kada pride,
 I poče se veće čudit 315
 Kako je vridno grih spovidit.

Ž a r l o s t

Dojde šesta pak vladika,
 Masna, tusta i velika;
 I pristupiv tad govori
 Da, sideći u komori, 320
 Tajno biše kokoš jila
 Tere pila iz barila.
 Ni ova grih svoj ne zataja,
 Dobra biše opašaja,
 Tako da se ne tajaše 325
 Ni na obrazu ča činjaše.
 Opatica nju očima
 Pozri, glavom pak pokima:
 "Ba, ba", reče, "tvoje tilo
 Ja mnju da ti ne bi bilo 330
 Od jiden'ja vele mala;
 Da pokle si u toj upala,
 Triba ti je taj red podat
 Da se budeš manje štovat,
 A veće se usiliti 335
 Dušu spasit i umiliti.
 Spomeni se da obist garla
 Narod ljudski jest zatarla;
 Jer kad pusti Božju volju
 Adam s Evom, ču nevolju; 340

I kad zgrišit on ne haja,
 Bi izagnan van iz raja.
 Svi ki od njega izidoše
 U raj Božji ne pridoše,
 Dokla Isus sam ne pride 345
 I, tarpivši, gori uzide.
 Spomeni se da zgiboše
 U pustinju ki jidoše
 Meso kim se oskvarniše,
 Manu Božju pogardiše. 350
 Spomeni se, ako s' štila,
 Ča je rič Božja govorila:
 'Jao vam ki ste sada siti,
 Pak hoćete glad tarpiti!'
 Glad tarpljahu i pošćahu 355
 Sveti, dokla ovdi stahu;
 Sada z Bogom pribivaju,
 Svake slasti uživaju.
 Vodu p'jaše, ne sok lozja,
 Kino karsti sina Božja; 360
 Ne jidiše kokošice,
 Da mlajahne kobilice.
 Ča jidihu otci sveti,
 Kih poljubi Karst propeti,
 Ner koren'je tere zel'je? 365
 U vičnje su sad vesel'je.
 Tako ustezat svoga garla,
 Moja hćerce, budi harla;
 Usiluj se žežinati
 I u svem Bogu slavu dati. 370
 Kratak život zač ne more
 Podnositi tej pokore,
 Buduć konac harl pokori,
 A prez konca plaća gori?
 Sve će s' slasti vred skončati, 375
 Da prez konca muku imati:
 Toj usloni sarcu i ćuhu
 Ter neć volji dat tarbuhu.
 A sad za grih, ki s' stvorila
 Iščuć slasti ke bi jila, 380
 Tri dni posti, ne tač jiduć,
 Ner kruh samo, vodu pijuć."

B l u d

Pojde ova, dojde sedma, Zavargši se malo ledjma,	
Kipa prava, duše gobe, Noseć na se svitle robe.	385
Srebarn pasac, srebarn nožić, Urešena kako božić.	
Svilni traci i vrićica Spravna kako nevistica;	390
Ne kano se Božja zove, Da ka gizdom taščom slove.	
I poče ju stid obhodit, Zato lako ja govorit:	
"Gospe, prozrih žuliziju, Li da koga mladih vijju;	395
Jedan biše mlad u panu, Za njim mi se pamet ganu.	
On ti tamo mimo projde, Da obnoći u san dojde.	400
Sad me napast vele trudi Od tih tacih bludnih ćudi;	
A ti daj mi nauk i red Da ne upadem u niku zled;	
Daj pokoru takoj dila Kaj rih da sam učinila."	405
"Ajme", reče opatica, "Znaš li čija s' nevistica?"	
Nis li onoga ki te stvori, Kralja slave, ki je gori:	410
Ki pogardi bludi hudi, A čistinju vazda ljubi;	
Ki se od Dive hti roditi I sam distvo obslužiti?	
Nis li onoga koga sudi Tope u paklu one ljudi	415
Ki nečistu misal nose I očima svud zanose;	
Koga sudi kupe gori, Gdi su an'jelski svitli kori,	420
Onej duše ke grih puti Pogardiše, kako ć' čuti?	
Pogardi ga Katarina, Cecilija i Justina,	
Margarita i Lucija,	425

I s Agatom Dorotija,
 I Ursula s njeje družbom,
 I Barbara s vernom službom,
 Agnes, Tekla, Petronila
 I ostale, kih ni sila 430
 Kralji može pripraviti,
 Isukarsta ostaviti,
 Ni tokoje k mužu pojti,
 A čistinjju svoju ojti.
 Jere znahu da čiščene 435
 An'jelom će bit takmene,
 Da će biti Isusove
 Nevistice i drugove
 U nebeskoj slavi, u koj
 Svako dobro jest i pokoj. 440
 Tamo misal htij zvišati,
 A k ponistri ne ticati,
 Ter ćeš napast odagnati
 I blud puti neć poznati;
 Nećeš gizdom sebe odit, 445
 Da u priproste halje hodit.
 Dali kad neć svite odvarći
 I volit se svit uvrići:
 Snet ćeš pasac i s nožićem,
 A opasat se konopčićem, 450
 Iznutarnje ć' gizde brati
 I izvanske odpušćati.
 O, koliku ć' imat radost
 Kad ti reče Božja milost:
 'Hodi k meni, nevistice, 455
 Moja čista golubice,
 Zima z dažjem jure projde,
 Premalitje za njom dojde,
 Projde napast i nje sila:
 Evo t' pokoj ki s' želila. 460
 Ča s' u veći htila trud stat,
 Veću plaću sad ćeš prijat.'
 Poni misli, hćerice moja,
 Kolika je plaća tvoja
 Ako budeš kripko stala 465
 S viron ku si Bogu dala.
 A tuj napast ako ć' dobit,
 Ovim putom hoćeš hodit:
 Sve razblude pusti na stran,
 Priprošćinu primi na stan; 470

Napast kad te bude gostit,
 A ti veće počmi postit;
 Kad očutiš puti pakost,
 A ti od Boga prosi jakost,
 Hoćeš jaka vazda biti 475
 Kada budeš ti moliti.
 Jošće zatim ovo stvori:
 S mužmi ne stoj ni govori,
 Ner koliko t' tribi bude, 480
 Da ti duši ča ne pride.
 Ne sliš tašće pripovisti,
 Jerbo ude dobroj svisti;
 Ne hod pisni gdi kantaju
 Ni gdi tanci ki jigraju.
 Ako l' budeš tako činit, 485
 Napast neće tebe slidit;
 Od čistoće krunu ć' prijat
 I s Isusom u vike stat.
 A za taj grijh ki spovidi 490
 U celicu tvoju sidi
 Pet dan žežin tuj čineći,
 Boga moleć, a ne speći.
 Reć će druga, post mi ni drag,
 A ne misli da tanta vrag,
 Ni izgoni se van kolinom, 495
 Da molitvom i žežinom.
 To t' Isusa jest rečen'je
 U njegovo Evan'jel'je,
 Kad izagna nima i gluha
 Iz človika zloga duha." 500
 Opatica, svařiv govor,
 S ostalimi pojde u kor,
 Jer večernje vrime biše.
 Dali parvo nere štiše
 Učini jim svim zapovid 505
 Da pak dojdu sve na spovid;
 Da se dojti ne omarze
 Kad oficij jure svařše.
 Taj ispovid dotla plove,
 Bogu hvala, ki svud slove. 510

Amen

Omazah ti medom kraje
 Ovej čaše, da ti je slaje;
 Jeda potom budeš piti
 Ča će t' nemoć griha odbiti.
 Smih ustaviv, tuj ćeš najti 515
 Po čem nećeš s puta zajti;
 I vidit ćeš: Marko Marul,
 Toj učeći, da ni zarul.
 Na svem hvala svemogomu
 Gospodinu Bogu momu. 520

Amen

POKLAD I KORIZMA

(Nema početka)

Tarbuška viteza porazi fra Dezun,
 Šakom ga poveza i oboti mu kljun.
 Jerbo ne odkloni s tarbuha udorca,
 Zato ne razlomi obraz od udorca.
 Tad udren posarnu i karvju izbljunu, 5
 Očima zavarnu i zubi van pljunu.
 Dezuna naskoči sladolik Katunar
 I ražanj protoči kroz njegov brevijar,
 Da njega ne rani; on, cokulom zamah,
 Udri ga po rami i tišće njim u prah. 10
 Ležeći, ja ga bit kako mlatac klasje,
 A paka potišit uhitiv za vlasje.
 Fra Bobok udari Kulina po panču,
 On mu potopari goruč suk pod branču,
 Bradu mu pripali; on njega, rukami 15
 Zgrabivši, obali i trepa nogami.
 Moćno ga gnječaše petami trepljući;
 On pod njim ječaše dušu pušćujući.
 Fra Sutil Grozoga po tarbuhu ljustu;
 Tarbuh bubnu s toga, šćap napoli hrusnu. 20
 Ubi fra Posturad cokulom Svejila
 I jošće šakom tad viteza Grizila.
 Razbi fra Suhojil Radopeku glavu,
 Ki biše tad pojil oba stegna pavu.
 Udri ga po kotal i zveknu sve polje, 25
 I kotal, na tle pal, zazvoni još bolje.
 Glava gola osta, opet ga udirat

Uče i ne posta, da karv ja izvirat;
 Pade se i prostri ter iz ruk odpusti
 On ražanj svoj ostri i tudje duh pusti. 30
 Tada fra Vodulja tira Vinogriza,
 On kako jegulja simo-tamo gmiza
 Braneć se parsurom, ku biše ponio,
 A zad i sprid sturom biše se povio.
 Vodulja na konac klopci se hitaše 35
 I razbi mu lonac ki na glavu staše;
 Čripi poletiše, a njega karv proli,
 Kom se čarljeniše od varha do doli.
 Drimuši fra Bdilo, fra Harlac Linoti
 Pribi šćap o rilo, fra Sanjac Uhoti. 40
 Bižat jaše ini od sebe odmićući
 Ča sobom tko prini batalje išćući;
 Ležahu masuri rastarkom i sture,
 Kopanje, taljuri, kotli ter parsure,
 Ražnji ter varjače, komoštre, gradele, 45
 Popešci, stargače i glavnje debele;
 Jošće i gostare kimi napijahu
 I one bokare u kihno trubljahu.
 Barili rasuti ki bihu, nakare
 Ležahu po puti ne valjajuć ništare; 50
 Horuge s ubrusi, razdarte napoli,
 Sir, meso i krusi, trispide i stoli:
 Sve se to smisilo s prahom, zemljon biše,
 Jer zemaljsko dilo svaki njih hlepiše.
 Mnoga još telesa karvava ležahu, 55
 A gravrani mesa u kljun raznašahu.
 Tako će raznosit djavoli dušice
 Keno neće postit, ner jidu masnice.
 Ne mnite, karstjane, da besidin čanče;
 Ni kralje, ni bane ne izkupe bolanče. 60
 Jednak će biti sud svim na svit ki staju;
 Pojti će u vičnji trud zli, a dobri u raj.
 Da rec'mo još Poklad kako ja bigati,
 Kako Korizma tad put mu priticati.
 Za se se obziraje, bižaše najbarže, 65
 Čistosrid hitaje cokulom dovarže,
 Ne griši mu boka; on se na tle hiti,
 Tomu ne bi roka, Korizma ga uhiti.
 On joj se moljaše da ga ne ubije,
 Od straha darhtaše, pot ploviše s' šije. 70
 Uhitiv ga za pas Korizma gospoja,
 Reče: "Rec mi si čas ča t' prudi moć tvoja,

Ča li raskoša tva, budući knez Poklad;
 Budući žena ja, pod mu si oblast sad.
 Hoćeš li tarpiti sve žežine moje, 75
 A jistve pustiti ke su bile tvoje?
 Da ti život prostim i da te nahvalim
 Jur prid rusagom svim, prid velim i malim.
 Bud da se bojaše, li marsko mu biše
 Ča ona veljaše, da reći ne htiše; 80
 Ja se obzirati kako pas u uzi,
 Gorko uzdisati i stati u tuzi.
 Za pas ga potegnu da jure izusti,
 A pas se otegnu, prejica popusti:
 Kobase padoše ke u nidra stavi! 85
 Kad se razbigoše, kad ga svak ostavi:
 "Oto ča izreći", ja vapit Korizma,
 "Ne htiše mučeći!" - i šćapom ga krizma;
 Hvati ga za kular, na zemlju njim hiti,
 Na garlo nogom zgar poče ga daviti. 90
 Ja ručat kako vo kad je palicom b'jen;
 Ne bi dovolje to, ne biše još ub'jen.
 Kobase ja harlo Korizma i savi,
 I zgnete u garlo, tako t' ga udavi.
 Tako t' će se udavit ki dobro vikovnje 95
 Ne haje pribavit dil slasti vrimenje.
 Slasti su svitovne ke od nas odgone
 Kriposti duhovne ter nas u zlo gone.
 Dilja njih ne haja Adam Bogu služit
 I zato, iz raja izagnan, ja tužit; 100
 I s Evom u družbu kad voće grizoše,
 A zakon i službu Božju pritargoše.
 Dilja njih omarže Židovom mane kruh,
 Ku s neba Bog varže, kim pasihu tarbuh;
 I jaše želiti, hodeć po pustinju, 105
 Da bi jim jimiti egiptsku kuhinju:
 Jata doletiše jarebic brez broja,
 Kojih se najiše; ubi jih moć Božja.
 A sada učin'mo sud, bolje je tarpiti
 Na saj svit svaki trud ner milost zgubiti. 110
 Ako t' će tko reći: "Trud mi je postiti,
 Večer lačnu leći, suh obraz nositi",
 Pomisli koli je on teži trud bio
 Skup svetih koji je na svitu tarpio:
 Pecihu, varahu na ognju tila njih, 115
 Na kuse rizahu mučeći moćno svih.
 Ne bihu žalosni tej muke tarpeći,

Da bihu radosni z Bogom bit želeći
 I sa Isusom njih, komu se svak moli,
 Jer za spasen'je svih na križu karv proli. 120
 I korizma odtad svećena veće bi,
 Četardeset dan kad ne ji on i ne pi.
 Hoć poni da tebi tvoj post lastan bude,
 Pomisli u sebi ke t' počitah trude;
 I još ka plaća jest na nebi dobrim svim 125
 I koli huda čest muka u paklu zlim.
 Mi poni počnimo Korizmu štovat sad,
 S njon se veselimo, jerbo zgibe Poklad;
 I družbe njegove sagnane i bijene
 Glas jur manje slove ner cvita ki vene. 130
 Ona gre veselo hvale Bogu pojuć,
 A za njom sve selo raduje se greduć;
 U crikvu ulizoše i, kleknuv dolika,
 Ruke podvigoše u nebo gorika;
 Riše: "Hvala t', Bože, ki si nas pogledal 135
 Sa nebeske lože i nam dobitje dal;
 Hvala t' sada budi, vazda i u vike,
 Ki si prognal sudi naše protivnike.
 Daj nam dojtj gori viditi tvu svitlost,
 Gdi su svetih zbori i an'jelska radost." 140
 Prid oltar pak posta tere posveti lug,
 Lužit po čelu ja svakoga od božjih slug
 Govoreć: "Memento homo quod cinis es,
 Et parvo momento u lug se razaliješ."
 Odtada Korizma poče gospodovat, 145
 Nima misto šizma, i svak ju ja štovat;
 I mi joj služimo ter, počam od danas,
 Ča će Bog, činimo, a ne ča satanas;
 I nos'mo na sebi sveta križa zlamen,
 da Isus na nebi nastani nas, amen. 150